

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18106

Θέμα 412^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 746-761

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

- ΚΡ. Ὡ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. Οὐ τὰν ἔλοις ἦσσω γε τὰν αἰσχροῶν ἐμέ.
ΚΡ. Ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὄδε.
ΑΙ. Καὶ σοῦ γε κάμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. 750
ΑΙ. Ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινα.
ΚΡ. Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ἐπεξέρχη θρασύς;
ΑΙ. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλή πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. Κλαίων φρενώσεις, ἂν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. Εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. 755
ΚΡ. Γυναικὸς ἂν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. Βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. Ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὀλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
Ἄγαγε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
παρόντι θνήσκη πλησία τῷ νυμφίῳ.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ... πλησία τῷ νυμφίῳ.

(Μονάδες 30)

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια, έρχεσαι εναντίον μου με τόσο θράσος, ώστε να με απειλείς ακόμα;

ΑΙΜΩΝ

Και τι απειλή είναι το να μιλά κανείς ενάντια σε ανόητες γνώμες;

ΚΡΕΩΝ

Με κλάματα θα με συνετίσεις, μολονότι ο ίδιος είσαι άμυαλος.

ΑΙΜΩΝ

Αν δεν ήσουν πατέρας μου, θα έλεγα ότι εσύ δεν σκέφτεσαι σωστά.

ΚΡΕΩΝ

Μην προσπαθείς να με κολακέψεις με πολλά λόγια, δούλε μιας γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Θέλεις μόνο να μιλάς και να μην παίρνεις καμμία απάντηση στα λόγια;

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια; Αλλά, μα τον ίδιο τον Όλυμπο, να ξέρεις ότι δεν θα με βρίζεις ατιμώρητα με τις συνεχείς κατηγορίες σου. Φέρε τη μισητή (γυναίκα), για να πεθάνει αμέσως μπροστά στα μάτια (του) κοντά, παρουσία του μνηστήρα (δίπλα στο γαμπρό που είναι παρών).

2. Να παρουσιάσετε το περιεχόμενο των φράσεων *ήδυσμένω λόγω, δρώντων και ού δι' άπαγγελίας* από τον αριστοτελικό ορισμό της τραγωδίας.

(Μονάδες 10)

- ❖ **ήδυσμένω λόγω:** Στην τραγωδία, η μίμηση γίνεται με λόγο *ήδυσμένο*, που έχει δηλαδή **ρυθμό, αρμονία και μελωδία**. όμως αυτά τα στοιχεία δε διασκορπίζονται με τον ίδιο τρόπο σε όλο το έργο, αλλά όπου ταιριάζει το καθένα.
- ❖ **δρώντων και ού δι' άπαγγελίας:** Χαρακτηριστικό γνώρισμα της τραγωδίας είναι η **δράση**. Οι υποκριτές δεν απαγγέλλουν απλώς, αλλά μιμούνται τους ήρωες του έργου τους οποίους υποδύονται.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
λέγω	-ος	
βούλομαι	-ις	
ἄγω	-ή	
φρονῶ	-μα	
χαίρω	-ά	

(Μονάδες 5)

λέγω → κατάλογος

βούλομαι → βούλησις

ἄγω → άγωγή

φρονῶ → φρόνημα
χαίρω → χαρά

β) μίασμα, ανηθικότητα, αισχύνη, ευζωία, όλεθρος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

μίασμα → μιάρόν
ανηθικότητα → ἥθος
αισχύνη → αἰσχυρῶν
ευζωία → ζῶσαν
όλεθρος → ὀλεῖ

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος